

Dünyada neler oluyor

ERKİN ŞAHİNÖZ

erkin.sahinoz@paradergi.com.tr

ABD verileri güçlü gelmeye devam edince piyasalarda FED'in faiz artışı yapacağı beklentisi iyice güçlendi. Referandum öncesi borsada 90 binin üzerinde kalıcılışma beklenmemeli. Kurda ise 3.63-3.94 bandı geçerli olmaya devam ediyor...

Zemin hazır...

Türkiye'de ekonomi ne durumda?

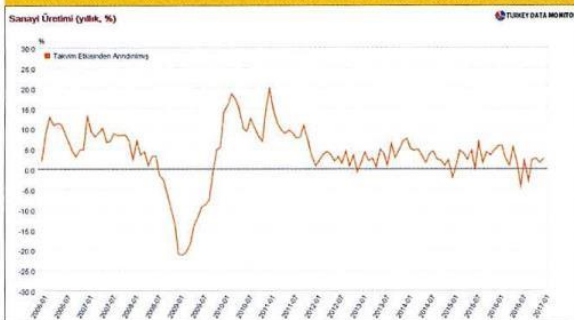
Türkiye'de "sanayi üretimi" ekonominin içinde kabaca yüzde 20 paya sahiptir. Ancak ekonominin genelindeki seyrin en iyi göstergesidir. Yıllık büyüme hızını hesaplarken takvim etkisinden arındırmak gerekir. Geçen hafta Ocak ayı verisi açıklandı. Buna göre sanayi Ocak ayında yıllık bazda yüzde 2.6 büyüdü. Türkiye'nin büyüme hızı Ocak'ta yüzde 2.6 gibi kabul edebiliriz. Canlanma var. Ancak büyüme hızı potansiyel büyüme hızımız olan yüzde 4.5'un altında. Potansiyelin altında kaldığı sürece işsizlik oranında düşüş beklenmemeli. Para politikası tarafında 3 puana yakın "örtük? faiz artırımını yapıldı. Bu, piyasa faizlerine (vatandaşın ve iş dünyasının borçlanma maliyeti) yansıdı. Bu şartlar altında, para politikasından büyümeye güçlü destek gelmesi beklenmez. Ancak maliye politikası tarafında olağanüstü teşvikler devreye sokuldu. Banka kredilerinde de (yapılandırılmalardan sonra bile) belirgin bir büyüme var. Kredilerde yıllık bazda büyümede yüzde 15 seviyesini önemseriz. Son dönemde kredi büyüme hızı kamuda yüzde 30, özeldde yüzde 15 büyüme düzeylerinde bulunuyor. **Istanbul Sanayi Odası** ile hazırladığımız Türkiye ve İstanbul PMI imalat endekslerinde Şubat ayında Ocak ayına göre iyileşme var. Özetle, yıllık büyüme hızı önümüzdeki aylarda

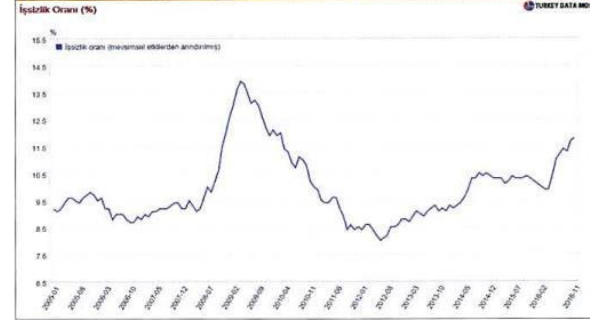
yüzde 3-3.5 patikasına yerleşecek gibi görünüyor.

ABD verileri çok iyi geldi. FED, Mart'ta faiz artıracak mı?
ABD verileri hakikaten çok iyi geliyor. Hem imalat hem de

SANAYİ ÜRETİMİNDE BÜYÜME

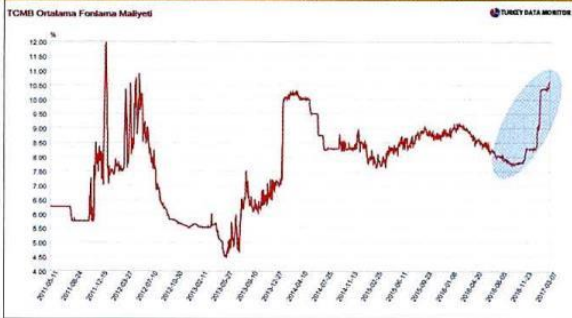

İŞSİZLİK ORANI

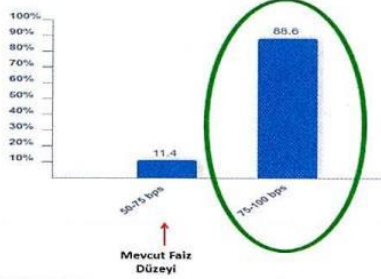

ÖRTÜK FAİZ ARTIRIMI

TCMB - ORTALAMA FONLAMA MALİYETİ

FED – 15 MART 2017 TOPLANTISI

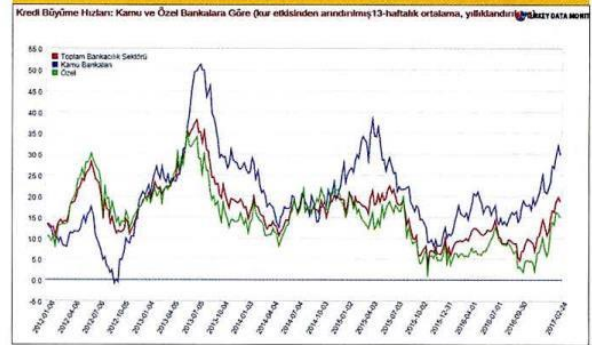
hizmet sektörüne yönelik ISM endeksleri “hızlı büyüme” bölgesi olarak kabul ettiğimiz 55 düzeyinin üzerinde kalmaya devam ediyor. 15 Mart'taki toplantı öncesi son kritik veri olan istihdam da oldukça güçlüydü. ADP'nin tahminine göre, ABD ekonomisi Şubat ayında 185 bin kişilik beklentiye kıyasla 300 bin civarında yeni iş imkanı yarattı. Trump'ın vergi politikası halen netleşmiş değil. Ama bu politikadan bağımsız olarak FED'in Mart toplantısında 0,25 puan artırım yapması için zemin artık hazır. Ben halen yapmaması gerektiğini düşünüyorum. Geçen seneki Aralık toplantısından sonra Mart ayında da faiz artırımına gidilmesi piyasalarda FED'in “bir yap, bir yat” moduna geçtiği (yani iki toplantıda bir artırım) algısını yaratabilir. Bu algı ABD'de gösterge faiz olarak kabul ettiğimiz ABD 10 yıllık Hazine faizlerinin güçlü bir yükseliş eğilimine girmesine neden olabilir.

10 yıllıkların yüzde 3'ün üzerine çıkması finansal piyasalarda turbülansı tetikleyebilecek bir faktör. En ideali, FED'in Mart'ı pas geçip faiz artırımını Haziran'a bırakması. Bekleyip göreceğiz.

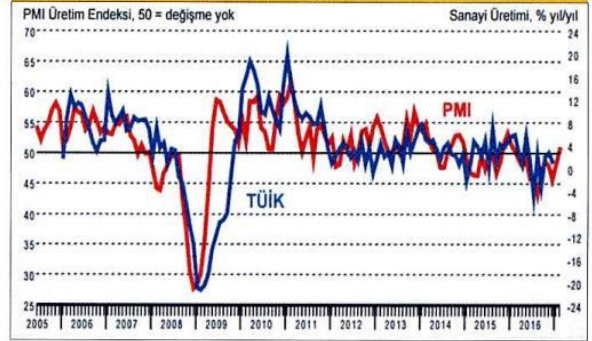
FED faiz artırırsa kurda yükseliş güçlenir mi?

FED faiz artırımı yaparsa piyasa etkisi olmaz. FED faiz artırmazsa piyasa etkisi oluşur. Bitişikteki grafikte ekonomik

BANKA KREDİLERİNDE BÜYÜME HIZI

İSTANBUL SANAYİ ODASI TÜRKİYE PMI İMALAT ENDEKSİ

birimlerin beklentisi görülüyor. Buna göre, son gelen verilerden sonra faiz artırımını fiyatlandı. FED faiz artırımına giderse toplantı bildirisinde yumuşak ifadeler kullanmayı tercih eder. Özetle, artırımdan sonra piyasa etkisinin pozitif olma ihtimalinin çok daha yüksek olduğu söylenebilir.

Borsa ve kur?

Geçen haftaki yazımda da ifade etmişim. Referandum öncesi BIST-100 endeksinin 90.000 üzerinde kalmaya devam etmesini beklemiyorum. Benzer şekilde kurun 3.63-3.94 bandındaki inişli çıkışlı seyrine devam etmesi kuvvetle muhtemel. Referandum ise TL'de girilmesi yönündeki düşüncemi koruyorum.

S&P500 endeksinde 2400'e yaklaşıldı, devam eder mi?

Tehlikeli bir el değiştirme başladı. ABD'de fonlar düşüş yönünde pozisyon açmaya başladılar. Perakende (bireyseller) tarafında alımlar devam ediyor. Endeksin geldiği seviye itibarıyla bu eğilim değişikliği dönüşün işareti. Nisan ayıyla birlikte küresel piyasalarda ciddi bozulmanın başlayacağını öngörüyorum.

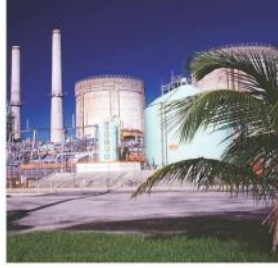

İş dünyası temsilcileri Amsterdam'a tepkili

İŞ DÜNYASI da Hollanda'ya tepki gösterdi. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan, **İstanbul Sanayi Odası (İSO)** Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçıvan**, Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Nail Olpak, Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği Başkanı M. Rifat Hisarcıklıoğlu Hollanda'yı kınadı. Türk Sanayicileri ve İşadamları Derneği (TUSİAD) da Hollanda'nın yanlış yaptığını bildirdi.

Nükleerde teknik danışman Rolls-Royce

ROLLS-ROYCE, Türkiye'nin nükleer sanayi kabiliyet geliştirme projesine teknik danışmanlık sağlayacak. Ekonomi Bakanlığı tarafından finanse edilen ve **Istanbul Sanayi Odası (İSO)** tarafından yürütülen Türkiye'nin 'nükleer sanayi kabiliyet geliştirme projesi' kapsamında konsorsiyum açan İTÜNOVA Teknoloji Transfer Ofisi'ne (TTO) Rolls-Royce teknik danışmanlık verecek. İTÜNOVA TTO, Rolls-Royce ve Savunma Sanayi Müsteşarlığı'na teknoloji danışmanlığı veren STM'yi kapsayan konsorsiyuma liderlik ediyor. Bu konsorsiyum, Türkiye'de nükleer endüstrisini kurmak için Türk yerli sanayi kuruluşlarını değerlendirmek, gerekli olan gelişim alanlarını belirlemek ve bu alanları geliştirmek için önerilerini sunmak üzere 6 aylık bir proje yürütecek. Konsorsiyumun teknoloji lideri olarak Rolls-Royce projeye dahil olan yerli üreticilerin teknik ihtiyaç analizini yapacak, nükleer pazarda rekabet güçlerini arttırabilmek için gelişime açık alanları belirleyecek ve bu alanları geliştirmek için önerilerini sunacak.

Fatih Belediyesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirilen projelerin tanıtım toplantısına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, İstanbul Sanayi Odası Başkanı Erdal Bahçıvan, İstanbul Ticaret Odası adına BTM Yönetim Kurulu Üyesi İlhan Soylu, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sedat Murat, Kadir Has Üniversitesi Rektörü Mustafa Aydın, Türkiye Ekonomi Bankası'nın Gelen Müdür Vekili Turgut Boz ve Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi katıldı.

Kaşiflere destek

Fatih Belediyesi, Yenilikçi Projeler Geliştirme Merkezi ile birlikte teknoloji tabanlı yenilikçi projeleri hayata geçirmeye başladı. Projenin tanıtım toplantısına Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Müezzinoğlu da katıldı

Sinem
ERYILMAZ

Fatih Belediyesi, teknoloji tabanlı yenilikçi projeleri hayata geçirmek ve girişimci beyinlere gerekli desteği sağlamak için Yenilikçi Projeler Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile ortaklaşa bir projeyi hayata geçiriyor. Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen projelerin tanıtım lansmanında konuşan Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Bizim temel hedefimiz girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli olan ortamın sağlanmasıdır" dedi.

Fatih Belediyesi öncülüğünde hayata geçirilen Yenilikçi Projeler Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeler hayata geçiriliyor. 100'ün üzerinde başvurunun olduğu proje kapsamında Fatih Belediyesi değerlendirilmedi 30 proje, YEPGEM çerçevesinde proje destekçileri tarafından ilgili projeler değerlendirilmeye alınarak gerek üretim gerekse ürüne dönüştürülmesi konusunda adım atılacak.

Hayaller yakalanmalı

Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir hedeflerinin ülkeye katkıda bulunacak hayallerin yakalanması olduğunu kaydederek, girişimci beyinlerin desteklenmesi gerektiğini vurguladı. Başkan Demir yaptığı konuşmada, "Bizim burada temel hedefimiz, ülkenin dönüşümü ve gelişimine katkıda bulunacak, bu tür çalışmaların tarihin tozlu sayfalarında unutulmamasını sağlamak. Bu beyinlerin, bu girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli olan ortamın sağlanmasıdır. İleride gerçekleştirilebilecek ve ülkeye katkıda bulunacak hayallerin yakalanmasıdır. Bu hayallerin hayata geçirilmesi için gerekli kurum ve kuruluşların bir araya getirilmesi ve desteklenmesidir temel amacımız budur" şeklinde konuştu.

TÜBİTAK takip edecek

YEPGEM çatısı altında

değerlendirilen bu projeler, proje destekçilerine yönlendirilecek. Laboratuvar çalışması gereken proje üniversiteler ve TÜBİTAK tarafından takip edilecek. Daha sonra fon ve üretim gerektiğinde fon desteği ve üretim desteği de verilecek. Ürün haline gelmesinin ardından ticaret ve sanayi alanında değerlendirilmesi gerçekleştirilecek. Böylece bir mucidin ürettiği bir çalışma son kullanıcıya kadar ulaşmış olacak. Burada mucitlerin buluşları YEPGEM'in yönlendirmesi ve projeleri sahiplenmesi sayesinde artık son kullanıcıya kadar ulaşmış bir değer olarak hayata geçirilmiş olacak. Bir nevi hayallerin gerçeğe dönüştürüldüğü bir merkez olarak da değerlendirilebilir.

Fatih Belediyesi öncülüğündeki projede çözüm ortakları; İstanbul Ticaret Odası, İstanbul Sanayi Odası, TÜBİTAK, İstanbul Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi Türk Ekonomi Bankası bulunuyor.

**İŞ DÜNYASINDAN
HOLLANDA'NIN
KARARINA TEPKİ** Sayfa 7

İş dünyasından Hollanda'nın kararına tepki

İş dünyası, Hollanda'nın Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'nun uçağının iniş iznini iptal etmesini kınadı. Türkiye İhracatçılar Meclisi (TİM) Başkanı Mehmet Büyükekşi, konuya ilişkin, köklü siyasi, sosyal ve ticari bağların olduğu Avrupa'dan olumsuz bir haber daha alındığını belirterek, "Daha öncesinde bakanlarımızın konuşma yapmasına izin vermeyen Hollanda, şimdi ise bu yanlış tutumunu bir adım daha ileriye taşıyarak Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu'nun uçağının inmesine izin vermedi." dedi.

"Bunu yapan ülke 400 yıldır ilişki içinde olduğumuz bir ülke, NATO müttefikimiz olan bir ülke, tam üyelik beklediğimiz AB'nin bir üyesi ve ekonomik olarak güçlü ortaklığımız olan bir ülke." diyen Büyükekşi, bu tarz davranış sergilemesini beklemedikleri ülkelerin başında geldiğini dile getirdi.

Büyükekşi, Hollanda'nın bakanlara karşı takındığı, demokratik teamüllere uymayan bu hak-sız tutumunu doğru bulmadıklarını vurgulayarak, şunları kaydetti: "Bu tutumun iki ülke menfaati açısından bir fayda doğurmayacağını düşünüyoruz. Ümit ediyoruz ki kısa sürede Hollanda, Hükümetimize karşı takındığı yanlış tutumdan geri döner ve demokratik değerlere sahip dost bir ülke olmanın gereğini yerine getirir."

"UÇUŞ İZNI VERİLMEMESİNİ ANLAMAK MÜMKÜN DEĞİL"

Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu (DEİK) Başkanı Ömer Cihad Vardan ise iptal kararının kabul edilemez olduğunu belirtti. Bir süredir bazı Avrupa ülkelerinin, Türk bakanlarına yönelik hukuk ve akıl dışı uygulamaları ile karşılaştıklarını ve bunu Türk iş dünyası olarak anlayamadıklarını vurgulayan Vardan, "Hele, Sayın Dışişleri Bakanımıza Hollanda'ya uçuş izni verilmemesini anlamak mümkün değil." dedi.

Vardan, "Avrupa, üzerine inşa edildiği demokratik değerler ile açıkça çelişiyor. Maalesef bunun diplomatik nezaket, hukuk, evrensel değerler ve demokratik anlayışla bağdaştırılması imkansız." dedi.

"HOLLANDA'NIN CENTİLMENLİĞE YAKIŞMAYAN KARARINI KINIYORUM"

İstanbul Sanayi Odası (İSO) Yönetim Kurulu Başkanı **Erdal Bahçivan** da Hollanda'nın dostluğa ve demokratik centilmenliğe yakışmayan kararını şiddetle kınadığını bildirdi. Bahçivan, "Çivisi çıkmış dünyada diyalog, diplomasi ve samimiyet ön planda olmalı ve değer görmelidir. Hollanda, Dışişleri Bakanımız Mevlüt Çavuşoğlu ile ilgili kararında böyle bir anlayışa önem vermeyerek ciddi bir hata yapmıştır. Türkiye'nin gereken cevabı vereceğine inanıyoruz." değerlendirmesinde de bulundu.

Müstakil Sanayici ve İşadamları Derneği (MÜSİAD) Genel Başkanı Nail Olpak ise ifade özgürlüğü söylemleriyle öne çıkan Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin bakanlara karşı son dönemde takındığı olumsuz tavırları tasvip etmediklerini dile getirerek, "Siyasetçilerimizin gurbetçi yurttaşlarımızla bir araya gelme hakkına saygı duyulması gerektiğini düşünüyorum." diye konuştu.

Olpak, Dışişleri Bakanı Mevlüt Çavuşoğlu'na yapılanları şiddetle kınadıklarını ifade ederek, "Bu sürecin ekonomik ve toplumsal ilişkilerimize zarar vermeden, nihayet bulmasını diliyorum." dedi.

YEPGEM'LE YENİLİKÇİ PROJELER HAYATA GEÇİLİYOR

► **FATİH** Belediyesi, girişimci beyinlere gerekli ortamın sağlanması ve desteğin verilmesi için Yenilikçi Projeleri Geliştirme Merkezi ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeleri hayata geçiriyor. /06

Fatih Belediyesi'nden KÂŞIFLARA DESTEK

► **FATİH BELEDİYESİ**, girişimci beyinlere gerekli ortamın sağlanması ve desteğin verilmesi için Yenilikçi Projeleri Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeleri hayata geçiriyor.

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu'nun katılımıyla gerçekleştirilen projelerin tanıtım lansmanında konuşan Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, "Bizim burada temel hedefimiz, ülkenin dönüşümü ve gelişimine katkıda bulunacak, bu tür çalışmaların tarihin tozlu sayfalarında unutulmalarını sağlamak. Bu beyinlerin, bu girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli olan ortamın sağlanmasıydı" dedi.

Fatih Belediyesi öncülüğünde hayata geçirilen Yenilikçi Projeleri Geliştirme Merkezi (YEPGEM) ile teknoloji tabanlı yenilikçi projeler hayata geçiriliyor. 100'ün üzerinde başvurunun olduğu proje kapsamında Fatih Belediyesi değerlendirilmede 30 proje, YEPGEM çerçevesinde proje destekçileri tarafından ilgili projeler değerlendirmeye alınarak gerek üretim gerekse ürüne dönüştürülmesi konusunda adım atılacak.

Fatih Belediyesi'nin evsahipliğinde gerçekleştirilen projelerin tanıtım toplantısına, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanı Mehmet Müezzinoğlu, Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir, **İstanbul Sanayi Odası** Başkanı Erdal Bahçivan, İstanbul

Ticaret Odası adına BTM Yönetim Kurulu Üyesi İlhan Soylu, İstanbul Üniversitesi Rektör Yardımcısı Prof. Dr. Sedat Murat, Kadir Has Üniversitesi Rektörü Mustafa Aydın, Türkiye Ekonomi Bankasının Gelen Müdür Vekili Turgut Boz ve Türkiye İhracatçılar Meclisi Başkanı Mehmet Büyükekşi katıldı.

"PROJELER TÜBİTAK TARAFINDAN TAKİP EDİLECEK"

YEPGEM çatısı altında değerlendirilen bu projeler, proje destekçilerine yönlendirilecek. Laboratuvar çalışması gereken proje üniversiteler ve TÜBİTAK tarafından takip edilecek.

Daha sonra fon ve üretim gerektiğinde fon desteği ve üretim desteği de verilecek. Ürün haline gelmesinin ardında da ticaret ve sanayi alanında değerlendirilmesi gerçekleştirilecek. Böylece bir mucidin ürettiği bir çalışma son kullanıcıya kadar ulaşmış olacak. Burada mucitlerin buluşları YEPGEM'in yönlendirmesi ve projeleri sahiplenmesi sayesinde artık son kul-

lanıcıya kadar ulaşmış bir değer olarak hayata geçirilmiş olacak. Bir nevi hayallerin gerçeğe dönüştürüldüğü bir merkez olarak da değerlendirilebilir.

Fatih Belediyesi öncülüğündeki projede çözüm ortakları; İstanbul Ticaret Odası, **İstanbul Sanayi Odası**, TÜBİTAK, İstanbul Üniversitesi, Kadir Has Üniversitesi Türk Ekonomi Bankası bulunuyor.

"AMACIMIZ BU HAYALLERİN HAYATA GEÇİRİLMESİ"

Fatih Belediye Başkanı Mustafa Demir; "Bizim burada temel hedefimiz, ülkenin dönüşümü ve gelişimine katkıda bulunacak, bu tür çalışmaların tarihin tozlu sayfalarında unutulmalarını sağlamak. Bu beyinlerin, bu girişimci beyinlerin önünün açılması ve gerekli olan ortamın sağlanmasıydı. İleride gerçekleştirilebilecek ve ülkeye katkıda bulunacak hayallerin yakalanmasıdır. Bu hayallerin hayata geçirilmesi için gerekli kurum ve kuruluşların bir araya getirilmesi ve desteklenmesidir temel amacımız budur" şeklinde konuştu.